

Socialförvaltningen

Amanda Rothén

amanda.rothen@nassjo.se

0380 – 51 85 85

Till Socialdepartementet

Diarienummer: S2020/09872

Svar på remiss gällande ”Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd”

Sammanfattning

Socialdepartementet har skickat promemorian ”Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd” på remiss.

Promemorian föreslår ändringar av socialförsäkringsbalken, lagen om särskilt stöd och service för vissa funktionshindrade och förordningen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Syftet med förändringarna är att Försäkringskassan och kommunen ska ha möjlighet att neka utbetalning av ersättning för personlig assistans om utföraren av assistansen inte har tillstånd, enligt § 23 LSS, att bedriva verksamheten. Det föreslås även att Försäkringskassan och kommunen ska ha skyldighet att informera Inspektionen för vård och omsorg (IVO) när en enskild antas bedriva verksamhet för personlig assistans utan tillstånd.

Vidare ska även IVO bli skyldiga att informera kommunen när ett tillstånd för att bedriva personlig assistans återkallats.

Synpunkter på promemorian

Socialnämnden i Nässjö har valt att yttra sig över promemorian ”Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd”.

Efter dom i Högsta förvaltningsdomstolen (21 februari 2019, mål 6518-17) fastställdes det att det inte är möjligt för Försäkringskassan att neka utbetalning av personlig assistans om den enskilde anlitar en anordnare utan tillstånd enligt § 23 LSS. Detta föranledde en skrivelse från Försäkringskassan till regeringen, vilket är bakgrunden till promemorian.

Socialnämnden i Nässjö kommun ställer sig bakom promemorians syfte. Det ska inte vara möjligt för anordnare att få ersättning för personlig assistans, vare sig det är från kommun eller Försäkringskassan, utan att sagda anordnare inte har tillstånd.

Promemorian innehåller även ett förslag att Försäkringskassan och kommunerna ska få en skyldighet att anmäla till IVO om det finns anledning att anta att en enskild bedriver verksamhet gällande personlig assistans utan tillstånd. Detta förslag är i grunden ett positivt förslag, dock är det viktigt för Socialnämnden att det tydliggörs hur långtgående detta antagande förväntas vara. Det måste bli en tydlig praxis om vad som förväntas av kommunen utifrån detta antagande. Det måste även tydliggöras vems ansvaret för anmälan ligger på. Är det en enskild

handläggare i det enskilda ärendet, likt Lex Sarah/Maria, som ska anmäla eller ska detta åläggas socialnämnden.

Samverkan med och mellan myndigheter är en framgångsfaktor utifrån promemorians syfte, således är det positivt att IVO även ska meddela kommuner om vilka anordnare av personlig assistans som inte har fått sitt tillstånd återkallat.

Promemorian lyfter även att vid särskilda skäl ska ersättning utbetalas. I vissa fall kan det medföra att den enskilde riskerar att hamna i en utsatt situation om den personliga assistansen omedelbart upphör. För att undvika negativa följder för den enskilde menar promemorian att det under en begränsad tid ska vara möjligt att betala ut ersättning till anordnare som saknar tillstånd. Det socialnämnden ställer sig frågande till är vem som utreder och beslutar om dessa omständigheter. Är det i grunden kommunen som ska utreda den enskildes behov, eller ska det vara Försäkringskassan? Detta ansvar måste vara tydligt för alla parter för att minska risken för att den assistansberättigade hamnar mellan stolarna.

Avslutningsvis lyfter promemorian konsekvenser för alla parter, vilket för kommunen kan bli en ökad beredskap för att snabbt ta över ansvar för personlig assistans. Det finns även en risk för ökade kostnader om den enskilde väljer att anlita kommunen som assistansutförare. Dock är det som promemorian lyfter, få anordnare som får tillstånden indragna av IVO, men socialnämnden välkomnar ändå resonemanget utifrån ekonomisk påverkan för nämnden.

Socialnämnden, Nässjö kommun
Nässjö den XX månad 2021

Ann-Chatrin Gunnar
Socialnämndens ordförande